

9. RENDEZVÉNYEK, ISMERETTERJESZTŐ, NÉPSZERŰSÍTŐ PROGRAMOK

Könyvbemutató

A pszichológiatörténet-írás módszerei és a magyar pszichológiatörténet. A kötet a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya Gondolat Kiadónál megjelenő, *A humán tudományok alapkérdései* című könyvsorozatának (szerk. Kertész András) 7. kötete.

Bemutató szavak: Kertész András sorozatszerkesztő, osztályelnök. A kötet szerkesztői: Pléh Csaba, Mészáros Judit, Csépe Valéria. Használói benyomások: Fischer Paula, CEU és Forgács Bálint, ELTE.

Időpont: 2020. január 15.

Könyvbemutató

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 2019-es kiadványait bemutatja Biró Annamária, felelős kiadó Bitay Enikő, az EME főtitkára Keszeg Vilmos, az EME elnöke Sípos Gábor, az EME alelnöke. Köszöntőt mond Monok István, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója.

Időpont: 2020. január 29.

Könyvbemutató

MTA KIK és Nemzeti Emlékezet Bizottsága közös rendezvényén a Konferenciateremben mutatták be a Babus Antal, Müller Gabriella és Seres Attila szerkesztésében megjelent *Magyar irodalom és szovjet irodalompolitika a hruscsovi korszakban. Orosz levéltári iratok, 1953–1964.* című kötetet.

Időpont: 2020. február 10.

Könyvbemutató

A Brill Kiadónál megjelent, a Keleti Gyűjtemény Ms Török F. 59 jelzetű kézírata alapján készült tanulmánykötet és faksimile: *Treasures of knowledge: an Inventory of the Ottoman Palace Library (1502/3-1503/4)* bemutatója. A kötetet ismertette: Péri Benedek habilitált egyetemi docens, az ELTE Török Filológiai Tanszék vezetője és Csirkés Ferenc PhD az isztambuli Sabancı Egyetem adjunktusa, a kötet egyik tanulmányának szerzője.

Időpont: 2020. február 13.

Könyvbemutató

Arday Géza író és irodalomtörténész *Errefelé sok a valóság* című esszé- és tanulmánykötetének a bemutatója. A szerzővel beszélgetett: Vasvári Csaba, a Szentendrei Teátrum igazgatója.

Időpont: 2020. február 25.

Könyvbemutató

Sármány-Parsons Ilona: Bécs művészeti élete Ferenc József korában, ahogy Hevesi Lajos látta. A Balassi Kiadó könyvbemutatója. A könyvet bemutatta és a szerzővel beszélgetett: Bodor Kata művészettörténész és Gyáni Gábor történész.

Időpont: 2020. február 26.

Könyvbemutató

Hóman Bálint és a Népbíróság pere (Szerkesztette Ujváry Gábor, Ráció Kiadó – Székesfehérvár Megyei Jogú Város Levéltára és Kutatóintézete, Budapest – Székesfehérvár, 2019) című kötet bemutatója. A kötetet bemutatta és a szerkesztővel beszélgetett: Romsics Ignác akadémikus. A vendégeket köszöntötte: Monok István, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója és Lajtai L. László, a Ráció Kiadó vezetője.

Időpont: 2020. február 27.

Konferencia

Könyvek magántulajdonban (1770–1820). A BTK Lendület Nyugat-magyarországi irodalom Kutatócsoport (1770–1820), a MOKKA Egyesület, MOKKA-R Tagozat és az MTA Könyvtörténeti Munkabizottsága közös konferenciája.

Időpont: 2020. március 6.

Könyvbemutató

Rozsondai Marianne: A magyar könyvkötés a gótikától a művészkönyvekig. A kötetet bemutatta Mikó Árpád művészettörténész, a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézet igazgatója.

Időpont: 2020. március 10.

Kultusz és valóság. Az Elischer-féle Goethe-gyűjtemény a Magyar Tudományos Akadémián tematikus honlap és virtuális kiállítás megnyitója, illetve bemutató videója.

Ahogy a kiállítás, úgy a megnyitó is virtuális térben zajlott. Köszöntőt mondott Monok István, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ főigazgatója, valamint Nagy Márta, a Magyar Goethe Társaság elnöke.

Goethe személyét és munkásságát bemutatta Márton László író és műfordító; az Elischer-féle Goethe-gyűjtemény történetéről Molnár Andrea tartott bemutatót; a tematikus honlapot és azon belül a virtuális kiállítást Fekete Izabella művészettörténész és tartalomfejlesztő mutatta be.

A bemutató film az MTA YouTube-csatornájáról érhető el:

(<https://www.youtube.com/watch?v=Odv548ey1Ys>).

Időpont: 2020. november 24.

9.1 PROGRAMSOROZATOK

PBK–MTA KIK *vitaestek* 2019/2020

Korszakváltás küszöbén

Oktatás – Tudásátadás – Kommunikáció – Értékmegőrzés/Értékszelekció?

Az MTA KIK Agora és a Professzorok Batthyány Köre közös *Művelődéstörténeti elmélkedések* című sorozata 2019 őszétől új tematikával jelentkezett. Az új sorozat címe: *Korszakváltás küszöbén Oktatás – Tudásátadás – Kommunikáció – Értékmegőrzés/Értékszelekció?*

A korszakváltás szimptomái egy filozófia-történész szemével

Vitaindító: Csejtei Dezső, SZTE Filozófia-történeti Tanszék

Időpont: 2020. január 8.

Korszakváltás/globális klíma- és környezetváltozás – az űrkutató szemével

Vitaindító: Ferencz Orsolya (ELTE Űrkutató Csoport)

Várható aktív vitázók: Szarka László (MTA CsFK Geodéziai és Geofizikai Intézet, Sopron), Haszpra László (OMSz), Bartholy Judit (ELTE Meteorológiai Tszk), Mika János (Eszterházy Károly Egyetem), Timár Gábor (ELTE, Geofizikai és Űrtudományi Tszk.), Hetesi Zsolt (NKE)

Időpont: 2020. február 12.

Az emberközpontú közgazdaságtan

Vitaindító: Baritz Laura Sarolta

Időpont: 2020. március 4.

Üzenet a palackban biblioterápiás beszélgetéssorozat (vezeti: Fejős Edina főkönyvtáros, biblioterapeuta)

Januári téma: *Anton Pavlovics Csehov Fájdalom* című novellája

Időpont: 2020. január 27.

Februári téma: *Wisława Szymborska Néhány szó a lélekről* című verse.

Időpont: 2020. február 24.

Novemberi téma: Ted Chiang *Szépségvátság* című novellája, az *Életed története és más novellák* című kötetből.

Időpont: 2020. november 9. (online)

Meetup sorozat a kutatási adatok kezeléséről

A HRDA (Hungarian node of Research Data Alliance) és a HUNOR (Hungarian Open Repositories) az NKFI szakmai támogatásával párbeszédet kezdeményez a hazai kutatókkal a kutatási adatok kezelésének kérdéseiről. Egyre több európai (H2020, ERC) és hazai (NKFI) pályázati rendszerben követelmény a projektek során történő kutatási adatkezelés formális leírása. Ebben a témakörben a HRDA 2020 tavaszán meetup formában négy rendezvényt szervezett Budapesten, havi rendszerességgel a kutatók tájékoztatására, véleményük megismerésére.

A helyszín felváltva az MTA Könyvtár és Információs Központ és a SZTAKI volt. Hasonlóképpen Budapesten kívüli helyszíneken is számos meetup került megrendezésre a HUNOR szervezésében 2020 folyamán.

Az adatkezelési terv – Data Management Plan

Holl András (MTA KIK)

Időpont: 2020. március 18. (online)

A kutatási adatok kezelésének FAIR alapelvei

Holl András (MTA KIK)

Időpont: 2020. április 7. (online)

Ismétlés: 2020. május 26. (online)

European Open Science Cloud

Mohácsi János (KIFÜ)

Időpont: 2020. május 18. (online)

Az adatrepozitóriumok

Kovács László (SZTAKI)

Időpont: 2020. június 9. (online)

Hogyan támogatja a NI4OS projekt a nyílt tudományt Dél-Kelet Európában?

Fazekas-Paragh Judit (Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár)

Időpont: 2020. június 29. (online)

Taiwan Lectures-sorozat

Az MTA Könyvtár és Információs Központ és a National Central Library Center for Chinese Studies által rendezett Taiwan Lectures sorozat előadása:

Vámos Péter: Magyar jezsuiták Kínában

Az előadó a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet tudományos főmunkatársa és a Károli Gáspár Református Egyetem BTK Kínai Tanszék docense.

Időpont: 2020. május 7. (online)

9.2 KIÁLLÍTÁSOK

Sincero promovendi Boni Public studio. A közjó előmozdításának vágyától indítatva. Teleki József és az Akadémiai Könyvtár, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ kiállítása, 2019. november 5-től 2020. február 29-ig. Kurátorok: Mázi Béla, Molnár Andrea, Sallai Ágnes, Szabó Ádám.

Kultusz és valóság. Az Elischer-féle Goethe-gyűjtemény a Magyar Tudományos Akadémián tematikus honlap és virtuális kiállítás, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ programja, a Magyar Tudomány Ünnepe 2020. évi rendezvénysorozat kiemelt rendezvénye. Kurátor: Molnár Andrea és Nagy Márta, a Magyar Goethe Társaság elnöke.

2020-ban több kiállítás nyitása szerepelt a Keleti Gyűjtemény tervei között, azonban sajnos egyik sem valósult meg. Az ezzel kapcsolatos munkák azonban egész éven át folytak.

Elkészült a Keleti Gyűjtemény *Magyarok a Selyemúton* kiállításorozat harmadik, záró tárlata, amely *Székely vándor a lámák között* címmel Kőrösi Csoma Sándornak állít emléket. A 2020. június 22-én a Pallas Athéné Domus Meriti Alapítvánnyal kötött szerződés alapján támogatásukkal megvalósuló kiállítás 2020 novemberében nyitott volna az Ybl Budai Kreatív Házban, most bemutatását 2021 augusztusára tervezzük.

Előkészítő munkálatok folytak a 2019-es *Magyarok a Selyemúton 2. Vámbéry-kiállítás* utazó kiállításá alakítása, illetve Üzbegisztánban a Vámbéry-emlékszoba felállítása érdekében.

A Szépművészeti Múzeummal közösen megvalósuló Dunhuang-kiállítás előkészítése részeként meghatároztuk a külföldről kölcsönzendő műtárgyakat. Az eredetileg 2022-re tervezett nyitás azonban a múzeum egyéb kötelezettségeinek halasztódása miatt 2024-ben várható.

Ötven éve hunyt el Fülep Lajos című kamarakiállítás. Rendezte: Babus Antal. MTA Tudós Kávézó antik szekrénytárlója (2020. 11. 03.–)

9.3 VENDÉGEK, LÁTOGATÓK

Keleti Gyűjtemény

2020. január 29-én a Kazah Köztársaság budapesti nagykövetsége a Kazah Nemzeti Akadémiai Könyvtár delegációjának részvételével kerekasztalt tartott a kazah költő és filozófus, Abai Kunanbaev születésének 175. évfordulója alkalmából, és bemutatták a Világ által elismert *Abai* című könyvillusztrációs kiállítást.

A kiállított könyveket, összesen 74 művet, Könyvtárunk Keleti Gyűjteményének adományozták. Az ajándékot Zhanibek Abdrasov nagykövet és Yedil Myrzakhanov első titkár február 5-én adta át Monok István főigazgatónak.

Február 5-én Hamid Reza Nefez Arefi, az Iráni Iszlám Köztársaság új nagykövete látogatott a Gyűjteménybe, és átnyújtotta perzsa kézirataink katalógusának Teheránban megjelent farszi fordítását.

Tájékoztatói és Olvasószolgálati Osztály

November 20-án az Országgyűlési Könyvtár vezetői – új raktár kialakítására készülve – szakmai tapasztalatszere céljából látogatást tettek a törökbálinti raktárban.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Február 21. Kíséreti Táncsics Mihály Gimnázium öreg diákjai (12 fő, 60 perc, Mási Béla)

9.4 DOKUMENTUMOK KÖLCSÖNZÉSE KIÁLLÍTÁSOKHOZ

A Petőfi Irodalmi Múzeum rendezésében *Ím, megtaláltam magamat! Ady és Nagyvárad* című állandó kiállítás. Ady Endre Emlékmúzeum, Nagyvárad (2020. 02. 28.–) Kölcsönzött műtárgy: digitális másolatok.

Pulszky Ferenc ajándoka. Evangélikus Országos Múzeum, Budapest (2020. 03. 26.–2020. 08. 31.) Kölcsönzött műtárgy: Varsányi János négy rajza, és könyvek.

250 éve született Karacs Ferenc. Országos Széchényi Könyvtár (2020. 06. 08.–) Kölcsönzött műtárgy: digitális másolatok.

Vörösmarty Mihály Emlékiállítás. Vörösmarty Emlékház, Kápolnásnyék (2020. 06. 26.–2021. 06. 26.) Kölcsönzött műtárgy: Vörösmarty íróasztala, 10 Vörösmarty-relikviáról nagyfelbontású 3D-s felvétel.

Emlékhelyek Napja. Fiumei Úti Sírkert Nemzeti Örökség Intézete (2020. 08. 29.) Kölcsönzött műtárgy: Mikszáth Kálmán fiatalkori fényképének digitális másolata.

Édes Anna / Kosztolányi – Trianon 100. Petőfi Irodalmi Múzeum (2020. 09. 21.– 2021. 09. 30.) Kölcsönzött műtárgy: a regény eredeti kéziratának 12 lapja.

A Kossuth-találmány. Cenzúrázatlan tudósítások, újságlevelek az 1832–1836-os pozsonyi reformországgyűlésről. Vécsey-kastély, Bodrogszerdahely, (2020 novembere–2025 novembere) Kölcsönzött műtárgy: Kossuth Lajos Jelentése (Ms 4849/19) és *előfizetői névjegyzéke* (Ms 4850/73) nagy felbontású digitális másolatai.

„Засушенному – верить”. Биологический музей им. К.А. Тимирязева, Norilszk (2020. 10. 27.–2021. 01. 14.) Kölcsönzött műtárgy: Lengyel József (Ms 6306/26, Ms 6306/31) jelzetű kéziratának digitális másolata.

A KKM Kulturális Diplomáciai Főosztálya tíz tablóból (roll-up) álló kiállítást készít Magyarországról, külképviseleti felhasználásra. Kölcsönzött műtárgy: a Bolyai Jánost lovas, mérnökkari tiszti egyenruhában ábrázoló (K 27/3. 35.) kép digitális másolata.

9.5 KÖNYVTÁRI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Könyvtári együttműködés

A Magyar Nemzeti Levéltárral együttműködési megállapodást kötöttünk a Mohács előtti okleveleink digitalizálásáról és internetes közléséről. Az okleveleket október 5-én a Kézirattár munkatársa jelenlétében tételesen átadtuk.

Együttműködést kötöttünk kiadványaink cserjére az Országos Széchényi Könyvtárral, így nemzetközi cserekapcsolataink révén több intézményhez tudjuk eljuttatni a könyvtáraink által kiadott köteteket.

A meglévő együttműködéseink (BNU, Dunhuang Academy) folyamatosak, a koronavírus-járvány miatt közösen tervezett, szervezett projektjeinket halasztottuk.